

v O. soudem prvé stolice telefonicky vyzváno, aby zpravilo obžalovaného o tom, že se má dne 30. ledna 1935 o 9. hodině dopoledne dostavit (k hlavnímu líčení) k soudu prvé stolice. O tomto příkazu soudu prvé stolice byl obžalovaný téhož dne (29. ledna 1935) četnictvem písemně zpraven. Následujícího dne dostavil se obžalovaný k hlavnímu líčení a zúčastnil se ho.

Z toho, co uvedeno, plyne, že třídní přípravná lhůta, předpisem prvé věty § 221 tr. ř. stanovená, nebyla v tomto případě zachována. Že obžalovaný svolil výslovně ke zkrácení této lhůty, není v protokole o hlavním líčení, jehož obsah je v tomto směru rozhodný (§ 271 tr. ř.), zaznamenáno, takže je míti za to, že obžalovaný při hlavním líčení neprohlásil, že svoluje ke zkrácení přípravné lhůty. Že obžalovaný dal mlčky, t. j. konkludentním jednáním, svolení ke zkrácení zmíněné lhůty, není ze spisů patrné. V tom, že se zúčastnil hlavního líčení, ač byl o něm teprve den před tím zpraven, nelze spatřovati mlčky dané svolení ke zkrácení uvedené přípravné lhůty, kdyžtž není v protokole o hlavním líčení zaznamenáno, že byl předsedou o ustanovení prvé věty § 221 tr. ř. poučen, a kdyžtž se ze spisů ani jinak nepodává, že znal posléze citované ustanovení zákona a jeho účel. Že je nepochybně patrné, že formální vada, o niž jde, nemohla na rozhodnutí působiti způsobem obžalovanému nepříznivým, nelze důvodně tvrditi (§ 281, posl. odst. tr. ř.).

Poněvadž rozsudek trpí podle toho, co uvedeno, v napadené části zmatkem podle § 281, čís. 3 tr. ř. a poněvadž vzhledem k tomu nelze se vyhnouti ustanovení nového hlavního líčení, takže nejvyšší soud jako soud zrušovací nemůže ještě ve věci samé rozhodnouti, bylo zmáteční stížnosti ve prospěch obžalovaného podané za souhlasu generálního prokurátora podle § 5, odst. 1 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. z. z roku 1878, při neveřejné poradě ihned vyhověti, napadený rozsudek v celé odsuzující části zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení, aniž bylo třeba obírat se též výtkami stížnosti rozsudku s hlediska důvodu zmátečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. činěnými.

Čís. 5354.

S hľadiska § 14, odst. 5 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n., k zavedeniu trestného pokračovania stačí, keď je súdu vykázané pranie dotknutého úradníka, aby pachateľ určitého trestného činu bol stíhaný; netreba, aby pachateľ bol v zmocnení uvedený menom.

(Rozh. zo dňa 5. septembra 1935, Zm III 284/35.)

Na j v y š š í s ú d v trestnej veci proti O. H. pre prečin pomlavy tlačou, na základe zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva zrušil z úradnej moci podľa § 35, odst. 1 por. nov. rozsudky oboch nižších súdov a uložil krajskému súdu v B., aby ďalej vo veci jednal a rozhodol; zmätočnú sťažnosť odkázal na toto rozhodnutie.

D ô v o d y :

Vrchný súd oslobodil obžalovaného O. H. podľa § 326, čís. 4 tr. p. od obžaloby, podanej naňho štátnym zastupiteľstvom pre prečin pomlavy tlačou, z toho dôvodu, že urazený V. H. nedal k trestnému stíhaniu obžalovaného zmocnenie potrebné podľa § 14, odst. 5 zákona čís. 108/1933. Trestnému oznámeniu, ktoré podal urazený dňa 8. februára 1930 u štátneho zastupiteľstva v B. a ktoré došlo dňa 5. marca 1930 ku krajskému súdu tamže, priznáva síce vrchný súd povahu zmocnenia, avšak nepovažuje ho za dostatočné zmocnenie ku stíhaniu obžalovaného O. H., lebo uvádza menom len zodpovedného redaktora časopisu »S.« K. S., prípadne J. S., nie však obžalovaného O. H. Zmätočná sťažnosť vrchného štátneho zastupiteľstva právom označuje právny názor vrchného súdu ako mylný.

Zákon čís. 108/1933 Sb. z. a n. neuvádza žiadnych náležitostí zmocnenia po formálnej stránke a treba preto použiť predpisu § 91 tr. por., podľa ktorého — ide-li o trestné činy, ktoré lze stíhať len na základe zmocnenia — môže byť zmocnenie udelené úradným spisom alebo zvláštnym písomným prejavom, riadeným na štátne zastupiteľstvo alebo na ministra spravodlnosti.

Stačí preto k zavedeniu trestného pokračovania, keď je súdu vykázané prianie dotknutého úradníka, aby pachateľ určitého trestného činu bol stíhaný, hoci nebol v zmocnení uvedený menom. Tak tomu bolo aj v prítomnej trestnej veci. Urazený V. H. v trestnom oznámení, ktoré vrchný súd inak právom označil za vyhovujúce požiadavkom zmocnenia, žiadal o potrestanie jednak zodpovedného redaktora periodického časopisu »S.«, jednak neznámeho pachateľa pre trojnásobný prečin pomlavy tlačou, spáchaný uverejnením inkriminovaných článkov pre časti, ktoré sú v uvedenom trestnom oznámení presne označené. Nelze pochybovať o tom, že označením »neznámy pachateľ« mal urazený na mysli pisateľa týchto článkov, a nelze tomu ani inak rozumeť, keďže stíhanie inej osoby neprichádzalo ani v úvahu, pokiaľ obsahom periodického tlačiva spáchaný prečin trestný podľa §§ 1 až 4 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., možno podľa § 1, odst. 2 zák. čís. 124/1924 (v znení vyhlášky čís. 145/1933) z osôb, ktoré spolupôsobili pri redakcii, vydaní, tlači alebo pri obvyklom rozširovaní tlačiva, stíhať len pôvodcu (prípadne pôvodcov) a zodpovedného redaktora. Keď tedy urazený činil trestné oznámenie na zodpovedného redaktora a proti neznámemu pachateľovi, bol tým bezpochybne označený pôvodca inkriminovaných článkov, tedy predovšetkým ten, kto preto, aby bola urážlivá zpráva uverejnená tlačou, zpravu tú napísal. To bol podľa zistenia nižších súdov obžalovaný O. H. Bolo preto dotyčne tohoto obžalovaného vykázané súdu pri podaní obžaloby zmocnenie urazeného, potrebné k podaniu verejnej obžaloby podľa § 14, odst. 5 zák. čís. 108/1933, a právny názor zaujatý nižšími súdmi treba označiť za mylný.

Najvyšší súd nemohol však rozhodnúť vo veci samej, lebo neboli zistené okolnosti, na zistení ktorých závisí možnosť použitia príslušných trestných ustanovení; preto zrušil z úradnej moci rozsudky nižších súdov podľa ustanovenia § 35, odst. 1 por. nov. a nariadil nové pokračovanie.